

Dagmoment: Eten en drinken

Sensomotorische ontwikkeling

Tijdens eten en drinken kunt u uiteraard aan doelen rondom proeven en ruiken werken. Maar ook andere zintuigen kunnen aan de orde komen. Denk aan het kletteren van bestek of het kijken en herkennen van verschillende etenswaren. Bij het eten heeft de leerling ook doelen rondom motoriek nodig, bijvoorbeeld om een pot open te maken of om zijn beker goed vast te houden.

Een aantal voorbeelden van doelen om aan te werken met een voorbeeldmatig aanpak:

- **Zit met smalle basis**

Niveau 2	Grove motoriek
--------------------	-------------------

Zet de leerling tijdens het eten en drinken op een stoel die bij hem past. Maak het zitten op de stoel in eerste instantie niet te lang, bied eventueel na een aantal minuten extra steun bij het zitten. Breid de tijd dat de leerling zit zonder extra steun langzaam uit.

- **Wijst met de wijsvinger of de hand iets aan**

Niveau 3	Fijne motoriek
--------------------	-------------------

Bied de leerling twee soorten broodbeleg aan. Laat de leerling aanwijzen wat hij op zijn brood wil. Houd het beleg een eindje van de leerling vandaan zodat hij het niet kan pakken, en dus daadwerkelijk moet wijzen. Pak het beleg pas wanneer de leerling ernaar wijst.

- **Houdt een glas drinken in één hand**

Niveau 5	Fijne motoriek
--------------------	-------------------

Geef de leerling wat drinken in een stevige (plastic) beker zonder handvatten. Doe de beker niet te vol. Houd de andere hand even op de schoot van de leerling. Laat die hand pas erbij komen als de leerling gaat drinken en dat nog moeilijk met één hand kan. De leerling hoeft niet persé met één hand vast uit de beker te drinken, het gaat erom dat hij de beker met één hand vasthoudt.

- **Haalt een deksel van een pot**

Niveau 6	Fijne motoriek
--------------------	-------------------

Geef de leerling een pot met favoriet beleg. Vraag de leerling om de pot open te maken. Doe de deksel niet te strak op de pot. Het gaat om de draaibeweging, niet om de kracht om de pot open te maken. Doe, wanneer de leerling de pot open heeft gemaakt, het beleg op het brood of laat de leerling in de pot ruiken/kijken als beloning.

- **Herkent signalen in de vorm van woorden als nee, eten**

Niveau 3	Horen
--------------------	-------

Wanneer u gaat eten (en/of drinken), noemt u dit woord duidelijk. Noem het een keer voordat u gaat tafeldekken. Noem het wanneer u aan tafel gaat. En noem het wanneer de leerling een hap in zijn mond gaat stoppen. Weet de leerling bij het noemen van het woord wat er gaat gebeuren?

- **Associeert liedjes met bepaalde activiteiten (melk drinken)**

Niveau 6	Horen
--------------------	-------

Gebruik een vast liedje om het eet- en drinkmoment te starten. Kijk of de leerling bij het horen van het liedje weet wat er gaat gebeuren. Maakt hij bijvoorbeeld al een drinkbeweging? Of loopt hij naar de tafel?

- **Maakt met mimiek, gebaren of geluiden duidelijk dat hij iets vies vindt ruiken/smaken**

Niveau 1	Proeven en ruiken
--------------------	----------------------

Bied de leerling een etenswaar aan waar hij een afkeer tegen heeft. Bekijk zijn reactie. Bied het etenswaar meerdere keren aan. Zodra de leerling een reactie geeft haalt u het weg en biedt u iets lekkers aan.

Beweegt naar zijn hoofd naar iets toe om te proeven

Niveau 2	Proeven en ruiken
--------------------	----------------------

Bied een etenswaar in het zicht van de leerling aan. Kies in eerste instantie dingen die de leerling lekker vindt. Houd het een klein stukje bij de leerling vandaan. Beweegt hij er zelf naartoe? Maak de afstand tussen het etenswaar en de leerling steeds iets groter.

- **Geeft bij zien van verschillende etenswaren zijn voorkeur voor een bepaald etenswaar aan**

Niveau 5	Proeven en ruiken
--------------------	----------------------

Bied de leerling twee etenswaren aan. Begin met iets waar de leerling een duidelijke voorkeur voor en iets waar de leerling een duidelijke afkeer tegen heeft. Wat kiest de leerling?

- **Onderscheidt tastprikkel die veel van elkaar verschillen**

Niveau 3	Voelen
--------------------	--------

Laat de leerling een warm stukje voedsel (bijvoorbeeld macaroni-pijpje) voelen en dan hetzelfde afgekoeld. Voelt hij het verschil? Bied ook eens hetzelfde etenswaar eerst koud in de mond aan, dan warm (warme en koude melk).

- **Draagt een aangegeven voorwerp in de handen mee**

Niveau 5	Evenwichts gevoel
--------------------	----------------------

Laat de leerling meehelpen met tafeldekken. Geef hem steeds een voorwerp in de handen en laat het naar de tafel brengen.